

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi standardisoimislain ja teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi standardisoimislaki ja teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettu laki.

Toisen maailmansodan ajalta peräisin oleva standardisoimislaki on vanhentunut. Standardisoimislaki sopii huonosti nykyiseen oikeusjärjestelmään, koska tuotteista säädetään Euroopan unionin tasolla sektorikohtaisesti direktiiveillä ja asetuksilla. Standardisoimislaki ei täytä myöskään perustuslain vaatimuksia.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että laki teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta kumottaisiin. Lailla on saatettu kansallisesti voimaan teknisten määräysten ja standardien ilmoitusmenettely, joka perustuu direktiiviin. Nykyisin Euroopan unionin standardointiasetuksessa säädetään standardien ilmoittamismenettelystä, mistä johtuen kansalliselle laille ei ole enää tarvetta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Standardisoimislaki

Standardisoimislaki (197/1942) on säädetty sota-ajan tarpeisiin, jolloin lainsäädännöllä oli luotava pohja sotataloudelle ja –tuotannolle sekä maan jälleenrakentamiselle, mikä korosti tuotteiden yhteensopivuuden välttämättömyyttä. Standardisoimislain tavoitteena on ollut edistää tuotannon yhtenäistämistä sekä yleistä kysyntää tyydyttävien tuotteiden käyttö- ja vaihtokelpoisuutta. Tämän toteuttamiseksi standardisoimislaille on valtioneuvostolle annettu valtuus tuotannon ja rakenteiden tarkoituksenmukaista yhtenäistämistä ja yksinkertaistamista varten

määrätä noudatettavaksi suomalainen standardi ja antaa teknisiä määräyksiä.

Lain keskeinen sisältö on valtuutussäännökset valtioneuvostolle sitovien teknisten määräysten antamiseen tai vahvistamiseen. Lisäksi standardisoimislaki sisältää säännökset sen nojalla annettujen määräysten noudattamisen valvonnasta ja toimitettavista tarkastuksista aiheutuvien kustannusten suorittamisesta sekä rangaistussäännökset. Standardisoimislaisissa on säädetty myös standardinmukaisuutta ilmaisevasta merkistä.

Standardisoimislaille ei säädetä standardisoinnista tehtävänä tai mille oikeussubjektille tehtävä annetaan tai voidaan antaa. Sääntämisaikojen näkökulmasta tarkasteltuna standardisoimislakia voidaan pitää tuotesääntelyn yleislakina tai puitelakina, jonka nojalla on ollut mahdollista antaa alemmanasteisia

säännöksiä tuotteiden yhdenmukaistamisesta. Lain nimestä huolimatta standardisoimislaki ei ole säännelty juurikaan standardisoinnista, vaan teknisten määräysten mukaisuudesta.

Standardisoimislaki perustuu hallituksen esitykseen eduskunnalle HE 138/1941. Esityksen taustalla ovat käyty ja silloin käynnissä oleva sota sekä jälleenrakennustyöt. Lain tavoitteena oli pyrkiä mahdollisimman suureen taloudellisuuteen. Standardisointitoiminnasta saavutetut kokemukset olivat jo tuolloin osoittaneet standardisointitoiminnan edistävän ajan, rahan, aineiden ja työn säästöä sekä vähentävän tuotteiden valikoimaa lisäämättä tuotteiden hintaa. Suomessa oli standardisoimistyötä tehty vuodesta 1924 alkaen, jolloin Suomeen oli perustettu Standardisoimislautakunta. Standardisoimislautakunnan toimesta oli saatu jo tuolloin aikaiseksi 400 standardia, joiden soveltaminen oli vapaaehtoista.

Standardisoimislakia on sen voimassaolon aikana muutettu kahdesti. Eräiden menettämisseuraamussäännösten kumoamisesta annetulla lailla (893/2001) kumottiin standardisoimislain 10 §:n 2 momentin menettämisseuraamussäännös. Tämän uudistuksen jälkeen menettämisseuraamuksista säädetään rikoslain (39/1889) 10 luvussa ja menettämisseuraamukseen sovelletaan ilman eri mainintaakin rikoslain 10 luvun yleissäännöksiä. Tämä lainmuutos tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Eräiden salassapitosäännösten kumoamisesta annetulla lailla (623/1999) kumottiin standardisoimislain 6 §. Sanotussa pykälässä säädettiin valvontaviranomaisen ja tutkimuksen toimittajan salassapitovelvollisuudesta. Viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevan lain (621/1999) johdosta eri lakeihin sisältyvät asiakirjasalaisuutta ja vaitiolovelvollisuutta koskevat säännökset kumottiin niiltä osin kuin vastaavat säännökset sisältyivät lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta. Tämä lainmuutos tuli voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

Standardisoimislain valtuutussäännöksen nojalla on annettu alemman asteista lainsäädäntöä. Suurin osa standardisoimislain nojalla annetusta alemman asteisesta lainsäädännöstä on kumottu, mutta voimassa on kuitenkin vielä seuraavat kolme säädöstä:

1) kauppaja- ja teollisuusministeriön päätös eräiden mittauslaitteita koskevien Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivien voimaansaattamisesta (302/1994);

2) valtioneuvoston päätös standardin mukaisuutta ilmaisevasta merkistä (241/1981); ja

3) valtioneuvoston päätös eräiden paperien ja painotuotteiden standardikoosta (1116/1942).

Standardisoimislain uusimisyhtymät

Standardisointilakia on yritetty uudistaa kaksi kertaa, mutta molemmat uudistamisyhtymät ovat epäonnistuneet. Kauppaja- ja teollisuusministeriön valmistelema hallituksen esitys eduskunnalle standardisointilakiksi (HE 214/2002 vp) annettiin lokakuussa 2002. Esitys raukesi eduskunnan toimikauden päätyttyä vuoden 2003 alussa.

Kauppaja- ja teollisuusministeriö lähetti toukokuussa 2003 uudelleen lausunnolle standardisointilakia koskevan hallituksen esitysluonnoksen. Lakiluonnos oli asiasisällöltään lähes sama kuin edelliselle eduskunnalle annettu lakiehdotus (HE 214/2002 vp). Hallituksen esityksessä oli lisäksi otettu huomioon vuoden 2003 alussa hyväksytyt kielilaki (423/2003) ja hallintolaki (434/2003). Lausuntokierroksen jälkeen kauppaja- ja teollisuusministeriö totesi, ettei esitystä kannata viedä eteenpäin, koska se ei saanut elinkeinoelämän kannatusta. Näiden kahden epäonnistuneen standardisointilain uudistamisyhtymän jälkeen lakia ei ole enää yritetty uudistaa.

Laki teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisön säännösten soveltamisesta

Lailla teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta (1594/1994) on saatettu kansallisesti voimaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimitamisessa noudatettavasta menettelystä (98/34/EY). Direktiivissä on säädetty teknisten määräysten ja standardien ilmoitusmenettelystä. Kansallisesti on ollut välttämätöntä

säättää ilmoitusmenettelystä, koska ilmoitusmenettely on koskenut viranomaisten lisäksi myös yksityisiä toimijoita eli standardisointijärjestöjä.

Teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain 1 §:n mukaan viranomaisten ja standardisointijärjestöjen on teknisiä määräyksiä ja standardeja valmistellessaan noudatettava teknisiä määräyksiä ja standardeja koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun neuvoston direktiiviin (83/189/ETY) säännöksiä ehdotusten ilmoittamisesta ja niiden voimaansaattamisen siirtämisestä. Lain säätämisen jälkeen neuvoston direktiivissä teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (83/189/ETY) määriteltyä ilmoitusmenettelyn soveltamisalaa on laajennettu ja muutokset on koottu direktiiviksi 98/34/EY.

Lain 2 §:ssä on säädetty valtioneuvostolle valtuutus antaa tarkempia määräyksiä lain 1 §:ssä tarkoitetun ilmoitusmenettelyn toimeenpanosta ja sitä koskevien säännösten soveltamisesta. Valtuutussäännöksen nojalla on vuonna 1999 annettu valtioneuvoston päätös teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (802/1999).

Laki perustuu hallituksen esitykseen 315/1994 vp eduskunnalle. Lakiin teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta ei ole tehty muutoksia sen voimassaolo aikana.

Valtioneuvoston päätös teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä

Teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain 2 §:n valtuutussäännöksen nojalla on annettu valtioneuvoston päätös teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä. Päätöksessä toistetaan direktiivissä 98/34/EY oleva määräysten ilmoittamista koskeva menettely. Valtioneuvoston päätöksessä ovat säännökset ilmoitusmenettelyn soveltamisalasta, ilmoitusmenettelyn vaiheista,

huomautuksista ja yksityiskohtaisista lausunnoista sekä teknisen määräyksen voimaansaattamisen siirtämisestä. Päätöksen mukaan teknisiä määräyksiä koskevien ilmoitusten toimittamisesta Euroopan komissiolle vastaa kauppa- ja teollisuusministeriö, nykyään työ- ja elinkeinoministeriö.

Ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on yhtäältä lisätä avoimuutta ja vuoropuhelua jäsenvaltioiden ja Euroopan komission välillä sekä toisaalta varmistaa ennen kansallisen määräyksen voimaansaattamista se, ettei määräyksestä aiheudu kaupan esteitä. Suomessa työ- ja elinkeinoministeriö vastaa ilmoitusten toimittamisesta Euroopan komissiolle. Ne viranomaiset, jotka antavat direktiivin 98/34/EY soveltamisalaa kuuluvia määräyksiä ilmoittavat määräyksen sisällöstä työ- ja elinkeinoministeriölle ennen määräyksen saattamista voimaan. Määräysluonnos toimitetaan Euroopan komissiolle sähköisen ilmoitusjärjestelmän (Technical Regulations Information System TRIS, http://ec.europa.eu/enterprise/tris/index_fi.htm) avulla. Kun ilmoitettava määräys on toimitettu järjestelmään alkaa kolmen kuukauden mittainen odotusaika, jonka kuluessa Euroopan komissiolle ja muilla jäsenvaltioilla on mahdollisuus tehdä määräyksestä huomautuksia tai antaa siitä yksityiskohtainen lausunto. Odotusajan kuluessa määräystä ei voi saattaa voimaan.

Euroopan komission tai muiden jäsenvaltioiden huomautukset eivät jatka odotusaikaa eikä jäsenvaltiolla ole virallista velvollisuutta vastata huomautuksiin. Direktiivin mukaan jäsenvaltion on kuitenkin otettava esitetyt huomautukset huomioon mahdollisuuksien mukaan. Jos Euroopan komissio tai toinen jäsenvaltio sitä vastoin esittää ilmoitetusta määräyksestä yksityiskohtaisen lausunnon on lausunnon saaneella jäsenvaltiolla velvollisuus noudattaa kuuden kuukauden odotusaikaa. Jäsenvaltion, jolle tällainen lausunto lähetetään, on ilmoitettava Euroopan komissiolle toimista, joihin se lausunnon vuoksi aikoo ryhtyä, olipa lausunnon lähettäjä toinen jäsenvaltio tai Euroopan komissio. Tietyissä erityistilanteissa Euroopan komissiolle on myös oikeus jäädyttää määräysluonnoksen eteneminen. Näin on esimerkiksi silloin, kun Euroopan komissiolle on aikomus antaa lain-

säädäntöehdotus samasta asiasta, jota jäsenvaltion ilmoittama määräys koskee.

1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaisten ja EU:n lainsäädäntö

Euroopan unionin uusi lainsäädäntökehys

Euroopan unionissa sovelletaan ainutlaatuisia mekanismeja tuotteiden yhdenmukaistamislainsäädännössä. EU:ssa hyväksyttiin 1980-luvun puolivälissä *uusi lähestymistapa (New Approach)* ja siihen läheisesti liittyvä vaatimustenmukaisuuden osoittaminen *kokonaisvaltainen lähestymistapa (Global Approach)* teknisessä yhdenmukaistamisessa ja standardisoinnissa. Alkuaan yhdenmukaistamistoimenpiteitä toteutettiin tarkalla teknisellä lainsäädännöllä ns. *vanhan lähestymistavan* direktiiveillä. Uuden lähestymistavan menettelyjen avulla pyritään yksinkertaistamaan ja nopeuttamaan EU:n lainsäädäntöä rajoittamalla vain olennaisten vaatimusten säätämiseen. Unionin lainsäätäjät säätävät vain olennaiset vaatimukset, jotka koskevat turvallisuutta, terveyttä ja muita yleisiä etuja ja joita talouden toimijoiden on noudatettava saattaessaan tuotteita EU:n markkinoille. Talouden toimijan on osoitettava noudattavansa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettuja olennaisia vaatimuksia. Vaatimukset voidaan osoittaa täytetyksi noudattamalla yhdenmukaisia standardeja, joissa on määritelty tarkemmin tekniset yksityiskohdat. Tämän jälkeen näitä tuotteita voidaan myydä kaikkialla sisämarkkinoilla. Yhdenmukaistaminen ja yksinkertaistaminen ovat myös parantaneet myös yksilön oikeusturvaa.

Uutta ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa modernisoitiin 2008 *uudella lainsäädäntöpuiteella (New Legislative Framework, NLF)*. Uusi ja kokonaisvaltainen lähestymistapa on kirjattu Euroopan Parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 765/2008 tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (jäljempänä *akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus*) sekä Euroopan Parlamentin ja neuvoston päätökseen N:o 768/2008/EY, tehty 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen

liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta (jäljempänä *akkreditointi- ja markkinavalvontapäätös*).

Horisontaalista akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetusta sovelletaan sektorikohtaisen lainsäädännön rinnalla. Akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus tehtiin uuden lähestymistavan vahvistamiseksi ja parantamiseksi. Lisäksi akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevia sääntöjä ja periaatteita varten oli katsottu tarpeelliseksi vahvistaa yleiset puitteet. Näillä puitteilla tehostetaan yleisten etujen suojelemiseksi muun muassa terveyttä, turvallisuutta, kuluttajansuojaa ja ympäristönsuojelua koskevien säännösten toimivuutta. Puitteet pohjautuvat uuteen ja kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan, jonka mukaan vain olennaisista vaatimuksista säädetään lainsäädännöllä ja sitä täydennetään yhdenmukaistetuilla standardeilla. Akkreditointi- ja markkinavalvontapäätös muodostaa perustan tulevalle alakohtaiselle sektorisääntelylle, jonka tarkoituksena on lainsäädännön yhtenäistäminen. Standardointi on helpottanut merkittävästi EU-lainsäätäjän lainvalmistelutyötä, kun teknisistä yksityiskohdista ei enää tarvitse säätää lainsäädännöllä.

EU:ssa on parhaillaan käynnissä tuotelainsäädännön mukauttaminen uuteen lainsäädäntökehykseen. Mukautuksella pyritään yhtäältä edistämään EU:n kilpailukykyä ja tavaroiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla.

Uuden ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan direktiivit koskevat suuria tuoteryhmiä ja kattavat merkittävän osan markkinoilla olevista tuotteista kuten esimerkiksi aktiiviset implantoitavat lääkintälaitteet, henkilösuojaimet, hissit, huviveneet, in vitro –diagnostiikkalaitteet, kaasulaitteet, koneet, kuumavesikattilat, köysiratalaitteet, lelut, lääkinnälliset laitteet, manuaaliset vaa’at, mittauslaitteet, painelaitteet, pienjännitelaitteet, radio- ja telepäätelaitteet, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettävät laitteet ja suoja-järjestelmät, siviilikäyttöön tarkoitetut räjähdystarvikkeet, ja yksinkertaiset paineastiat. Direktiivit ovat kokonaisvaltaisia yhdenmukaistamisdirektiivejä, minkä vuoksi jäsenvaltioiden on kumottava kaikki direktiivien kanssa ristiriitainen lainsäädäntö ja toimitettava komissiolle kaikki lait, asetukset ja määräykset, joilla direktiivi saatetaan osaksi kan-

sallista lainsäädäntöä. Viime aikoina unionin yhdenmukaistamislainsäädäntöä on alettu panna täytäntöön direktiivien sijasta EU-asetuksilla, esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011 rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta. Näin on pystytty välttämään riskiä täytäntöönpanon eroista eri jäsenmaissa. Uuden lähestymistavan direktiiveillä ja EU-asetuksilla pyritään lähentämään jäsenvaltioiden lainsäädäntöä kaupan esteiden poistamiseksi. Suomen kansallinen tuotelainsäädäntö pohjautuu EU:n tuoteharmonisointilainsäädäntöön eikä standardisoinnilla nojalla ole annettu enää aikoihin kansallisia alemmanasteisia säännöksiä tuotteiden yhdenmukaistamisesta.

Euroopan komissio on tiedonannossaan 22.1.2014 (COM(2014) 25 final) koskien visiota teollisuustuotteiden sisämarkkinoista todennut, että tuotesääntelyä koskevan uuden lähestymistavan ansiosta tuotteita koskevien kansallisten teknisten määräysten erot ovat vähentyneet huomattavasti ja yhdenmukaisille teollisuustuotteille on luotu yhtenäiset, rajattomat markkinat. Lisäksi tiedoksiannossa on todettu, että uusilähestymistapa on madaltanut teollisuuden markkinoillepääsyn esteitä ja helpottanut yritysten toimintaa Euroopan laajuisilla markkinoilla.

Yhdenmukaistetut eurooppalaiset standardit ja EU-lainsäädäntö

EU-lainsäädännössä standardien merkitys on kasvanut. Eurooppalaisilla standardeilla on erittäin suuri merkitys teollisuustuotteiden sisämarkkinoiden toiminnalle. Standardi voi olla joko kansainvälisen standardointielimen vahvistama kansainvälinen standardi, jota noudatetaan maailmanlaajuisesti, eurooppalaisen standardointiorganisaation vahvistama alueellinen standardi tai yhdenmukaistettu standardi tai kansallisen standardointielimen vahvistama kansallinen standardi. Yhdenmukaistetulla standardilla tarkoitetaan eurooppalaista standardia, joka on vahvistettu komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi. Yhdenmukaistettujen standardien

tavoitteena on vastata yhdenmukaistamislainsäädännössä säädettyjä olennaisia vaatimuksia. Jos yhdenmukaiseen standardiin on viitattu Euroopan unionin virallisessa lehdesssä (EUVL) voidaan olettaa, että standardin mukainen tuote tai palvelu on unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä vahvistettujen olennaisten vaatimusten mukainen. Yhdenmukaistettujen standardien osuus eurooppalaisista standardeista on noin 20 prosenttia, joten lukumääräisesti valtaosa eurooppalaisista standardeista on muita kuin lainsäädäntöön liittyviä standardeja.

Uuden ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan direktiiveissä ja EU-asetuksissa säädetään olennaiset turvallisuutta, terveyttä, ympäristöä ja kuluttajansuojaa koskevat vaatimukset, jotka koskevat samanlaisina monia tuotteita. Tiukkojen tuotetta koskevien teknisten yksityiskohtien laatiminen on uuden ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan myötä siirtynyt säädösvalmistelijoilta standardien laatijoille: eurooppalaiselle standardointikomitealle CEN:lle, Euroopan sähkötekniikan standardointikomitealle CELENEC:lle ja Euroopan telealan standardointilaitokselle ETSI:lle. Toimintaa harjoittavat riippumattomat, tunnustetut standardointijärjestöt, jotka toimivat avoimesti ja julkisesti. Euroopan unionissa noudatetaan standardien vapaaehtoisuuden periaatetta: standardointi on vapaaehtoista, konsensukseen perustuvaa toimintaa.

Yhdenmukaistettujen standardien käyttäminen on yksi tapa täyttää uuden lainsäädäntökehyksen mukaisten EU-säädösten oleelliset vaatimukset. Tuotteen valmistaja voi osoittaa säädöksen vaatimusten mukaisuuden muutenkin kuin standardia hyödyntäen. Käytännössä standardin noudattaminen on useimmiten helpoin ja kustannustehokkain toteutuskeino, mutta esimerkiksi uuden innovatiivisen tuotteen kyseessä ollen vaatimukset voidaan toteuttaa muutenkin. Standardien käyttämisestä on valmistajan kannalta se etu, että niiden noudattamisesta seuraa laillinen oletus siitä, että tuote on vaatimuksia vastaava (*vaatimustenmukaisuusoletama*). Oletamus tarkoittaa sitä, että standardien mukaisen tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset niin kauan kuin toisin osoitetaan. Yhdenmukaistettujen standardien noudattaminen ei si-

ten ole lopullinen selvitys ja näyttö tuotteen vaatimustenmukaisuudesta, vaan myös tällainen tuote voidaan tarvittaessa todeta vaatimusten vastaiseksi ja poistaa markkinoilta markkinavalvonnan keinoin.

Yhdenmukaistettujen standardien mukaan valmistetut tuotteet voidaan varustaa CE-merkinnällä. Jos tuotteet on valmistettu yhdenmukaistettuja standardeja noudattaen, jäsenvaltioiden on päästettävä ne vapaasti markkinoille. Jos taas tuote poikkeaa sitä koskevista standardeista, valmistajan on pystyttävä muulla tavoin osoittamaan, että tuote täyttää yhdenmukaistamislainsäädännössä säädetyt olennaiset vaatimukset.

EU:n rakennustuoteasetus (305/2011/EU) on poikkeus standardien soveltamisen vapaaehtoisuudesta. Rakennustuoteasetuksessa edellytetään, että sen soveltamisalaan kuuluva rakennustuote täyttää sitä koskevan yhdenmukaistetun standardin vaatimukset. Valmistajan on kiinnitettävä tuotteeseen CE-merkintä, joka osoittaa sen olevan standardin mukainen. CE-merkintä on edellytys tuotteen markkinoille saattamiseksi.

Standardit voivat tulla velvoittavaksi myös silloin, kun lainsäädännössä viitataan johonkin tiettyyn standardiin ja se asetetaan pakolliseksi. Tällöin velvoittavasta standardista tulee viittaavaan oikeussäännöksen osa. Laissa tai sen nojalla annetussa säädöksessä viitattuun standardiin sovelletaan säädöksissä viitattavien standardien kielestä annettua lakia (553/1989). Tämän lain nojalla säädöksissä viitattavien standardien tulee pääsääntöisesti olla suomen ja ruotsin kielellä, mutta tästä voidaan poiketa laissa määritellyissä tapauksissa. Lähtökohtana olisi, ettei kansallisessa lainsäädännössä viitattaisi yksittäisiin standardeihin niin, että standardi olisi ainoa lainmukainen tapa toimia.

EU:n standardointiasetus

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 25 päivänä lokakuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1025/2012 eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY,

2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta. Tämä niin sanottu *standardointiasetus* on kaikilta osin suoraan velvoittavaa ja sovellettavaa kaikissa jäsenmaissa. Asetus tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Standardointiasetuksella on luotu säännöt eurooppalaisten ja kansallisten standardointielimien sekä Euroopan komission ja jäsenvaltioiden väliselle yhteistyölle, standardien laadinnalle, sidosryhmäyhteistyölle ja standardoinnin rahoitukselle.

Standardointiasetuksella asetetaan veloitteita eurooppalaisille standardointiorganisaatioille, kansallisille standardointielimille, jäsenvaltioille ja Euroopan komissiolle. Asetuksen liitteessä 1 on tunnustettu eurooppalaiset standardointiorganisaatiot, joita ovat Euroopan standardointikomitea (CEN), Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) ja Euroopan telealan standardointilaitos (ETSI). Standardointiasetus tarjoaa kaikille kolmelle eurooppalaiselle standardointielimelle lainsäädännölliset puitteet, mistä käsin toimia. Organisaation omista säännöissä määrätään organisaation toiminta-voista ja rakenteesta. Standardointiasetuksella ei määritellä kansallisen tason organisaatioita, vaan jäsenvaltion tulee ilmoittaa kansalliset standardointielimet Euroopan komissiolle 27 artiklan mukaisesti. Aiemmin direktiivin 98/34/EY liitteessä II oli luetteloitu kansalliset standardointiorganisaatiot.

Standardointiasetuksen 2 luvun mukaan kansalliset standardisointielimet ilmoittavat työohjelmansa. Tällä menettelyllä on korvattu kumottavaksi ehdotetussa teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisön säännösten soveltamisesta annetussa laissa säädetty standardien ilmoitusmenettely. Standardointiasetus on suoraan sovellettavaa oikeutta kaikissa jäsenmaissa.

Suomessa standardoinnista ovat vastanneet Suomen Standardisoimisliitto SFS ry, SESKO ry ja Viestintävirasto. SFS ry on Suomen standardisoinnin keskusjärjestö, joka on jäsen Euroopan standardointikomiteassa (CEN) ja kansainvälisessä standardoimisjärjestössä (ISO). SESKO ry on Suomen sähkö- ja elektroniikka-alan kansallinen

standardisointijärjestö, joka osallistuu Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean (Cenelec) ja sähköalan kansainvälisen standardisointijärjestön (IEC) toimintaan. Viestintävirasto koordinoi telealan standardointia ja edustaa Suomea telehallintona Euroopan telealan standardointilaitoksessa (ETSI) ja kansainvälisessä televiestintäliitossa (ITU).

Suomen kansallisista standardointielimistä ainoastaan Viestintäviraston asema on tunnustettu lainsäädännössä valtioneuvoston asetuksella viestintähallinnosta (60/2004). Tällä hetkellä standardointi on annettu valtioneuvoston asetuksella työ- ja elinkeinoministeriöstä (1024/2007) työ- ja elinkeinoministeriön tehtäväksi. SFS ry ja SESKO ry ovat yksityisoikeudellisia yhdistyksiä, jotka vastaavat standardoinnista. Yhdistysten asemaa kansallisina standardointieliminä ei ole kuitenkaan tunnustettu tai ilmoitettu esimerkiksi sopimuksella tai säädöksellä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on antanut 6 päivänä kesäkuuta 2013 työ- ja elinkeinoministeriön ilmoituksen Suomen kansallisista standardointielimistä (556/2013), jolla se on ilmoittanut SFS ry:n, SESKO ry:n ja Viestintäviraston olevan standardointiasetuksen tarkoittamia kansallisia standardointielimiä. Ministeriön ilmoitus on julkaistu säädöskoelmuksessa. Ilmoituksella ei ole organisaatioiden asemaan liittyviä oikeudellisia vaikutuksia. Standardointiasetuksen kansallisena toimeenpanona työ- ja elinkeinoministeriö ilmoitti kansalliset standardointielimet. Tällä on varmistettu se, että kansalainen saa selvälle nimeämisen oikeudellisen perustan.

Standardointiasetus ei sisällä standardisointilain kanssa päällekkäistä sääntelyä. Sen sijaan päällekkäistä sääntelyä esiintyy standardointiasetuksen ja teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisön säännösten soveltamisesta annetun lain 1 §:n kanssa.

Standardien ja teknisten määräysten ilmoitusmenettelydirektiivi 98/34/EY

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 22 päivänä kesäkuuta 1998 direktiivin 98/34/EY teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä, aikaisemmin direktiivi

83/189/ETY. Menettely laajennettiin koskemaan tietoyhteiskunnan palveluja koskevia kansallisia määräyksiä direktiivillä 98/48/EY.

Direktiivissä säädetään menettelystä, joka velvoittaa jäsenvaltiot ilmoittamaan Euroopan komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikki tuotteita ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevat teknisten määräysten luonnokset, ennen kuin ne hyväksytään osaksi kansallista lainsäädäntöä. Menettelyn tavoitteena on varmistaa määräysten avoimuus ja valvonta. Koska määräykset voivat saada aikaan perusteettomia kaupan esteitä jäsenvaltioiden välille, määräysten ilmoittaminen jo luonnosvaiheessa ja niiden sisällön arvioiminen menettelyn yhteydessä auttavat pienentämään tätä riskiä.

Direktiivi on teknisten määräysten osalta saatettu voimaan teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisön säännösten soveltamisesta annetulla lailla ja sen nojalla annetulla valtioneuvoston päätöksellä teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä. Standardointia koskevan ilmoitusmenettelyn osalta direktiiviä ei ole saatettu voimaan, mutta käytännössä sen sisältämien periaatteiden mukaisesti on toimittu. Nykyisin standardointiasetuksessa on säädetty standardeista ilmoittamisesta. Standardointiasetuksella on kumottu vastaavasti standardien ilmoittamista koskeneet kohdat direktiivistä 98/34/EY.

Unionin sisäisiä kaupan teknisiä esteitä on estetty ennakkoon ilmoitusmenettelydirektiivillä 98/34/EY. Lisäksi kaupan teknisiä esteitä vähentävät vastavuoroinen tunnustaminen ja lainsäädännön yhdenmukaistaminen. Lainsäädännön tavoitteena on taata, että EU:n markkinoille saatettavat tuotteet ovat mahdollisimman turvallisia ihmisille ja ympäristölle. Lisäksi lainsäädännöllä varmistetaan tuotteiden vapaa liikkuvuus korvaamalla kansalliset säännöt yhteisillä, yhdenmukaisilla ehdoilla, joilla tuotteet voidaan saattaa sisämarkkinoille ja ne voivat liikkua siellä vapaasti.

1.3 Nykytilan arviointi

Standardisointilaki on vanhentunut. Jo perustuslakiuudistuksen yhteydessä kehoitettiin perustuslain vastaiset säännösten osalta ryhtymään tarvittaviin toimiin sääntelyn saattamiseksi perustuslain (731/1999) vaatimuksia vastaavaksi. Standardisointilain valtuussäännös ei täytä Suomen perustuslain 80 §:ssä asetettua vaatimusta, jonka mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista. Standardisointilain 1 §:n valtuutus on laaja ja antaa valtioneuvostolle mahdollisuuden säätää lähes minkä tahansa tuotteen tai rakenteen vaatimustenmukaisuudesta tai yksinkertaistamisesta. Toisen maailman sodan ajalta peräisin oleva standardisointilaki ei ole enää ajan tasalla lain tavoitteiden, sisällön ja säädösteknisen rakenteen osalta vaan se on vanhentunut.

Standardisointilain ymmärrettävyys ei ole helppoa nykyisin, sillä oikeusjärjestyksen kokonaisuus on muuttunut kovasti siitä, mitä se oli standardisointilain säätämisaikana. Standardisointilakia voidaan pitää jonkinlaisen tuotesääntelyn yleislakina tai puitelakina, jonka nojalla on ollut mahdollista antaa kansallisia alemmanasteisia säännöksiä tuotteiden yhdenmukaistamisesta. Standardisointilaki sopii huonosti nykyiseen oikeusjärjestelmään, koska tuotteista on säädetty EU-tasolla sektorikohtaisesti direktiiveillä ja EU-asetuksilla. Nyt kumottavaksi esitettävää standardisointilakia on vaikeaa ymmärtää enää osana nykyistä oikeusjärjestyksen kokonaisuutta.

Uuden ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan direktiivit ja EU-asetukset koskevat suuria tuoteryhmiä ja kattavat merkittävän osan markkinoilla olevista tuotteista. Suomen kansallinen tuotelainsäädäntö pohjautuu EU:n tuoteharmonisointilainsäädäntöön eikä standardisointilain nojalla ole annettu enää aikoihin kansallisia alemmanasteisia säännöksiä tuotteiden yhdenmukaistamisesta. Tällaisia kansallisia yhdenmukaistamissäännöksiä voitaisiin pitää sisämarkkinoiden näkökulmasta uhkana ja kaupan teknisinä esteinä sekä direktiivin 98/34/EY vastaisina. EU-aikakaudella tuotteiden yhdenmukaistamissäännöksistä säädetään lähinnä EU-tasolla. Tästä johtuen ei ole enää tarvetta, että valtioneuvostolle on säädetty valtuus määrätä

noudatettavaksi suomalaisia standardeja ja antaa teknisiä määräyksiä tuotannon ja rakenteiden tarkoituksenmukaista yhtenäistämistä ja yksinkertaistamista varten. Lain nimestä huolimatta standardisointilaille ei ole säännelty standardisoinnista tai standardien valmistelusta vaan teknisten määräysten mukaisuudesta.

Vaikka standardisointilaki kumottaisiin, ei kuitenkaan jouduta säätelemättömään tilaan. Tuotteiden yhdenmukaistamisesta on säädetty sektorikohtaisesti ja standardisoinnista on säädetty EU-asetuksella ja EU:ssa on omaksuttu uusi lainsäädäntökehys, jonka mukaan tuoteharmonisointisäästöjen oleelliset turvallisuusvaatimukset voidaan täyttää käyttämällä yhdenmukaistettuja eurooppalaisia standardeja. Harmonisoidulla standardeilla on keskeinen asema yhteiskunnassa ja EU-lainsäädännön toimeenpanossa.

Tosiasiassa standardisointilakia ei ole käytännössä enää sovellettu, joten sen kumoaminen ei muuttaisi jo nyt tosiasiassa vallitsevaa tilannetta. Yleisenä oikeusohjeena voidaan pitää sitä, että tarpeettomat, merkityksettömät ja sellaiset oikeussäännökset kumotaan, joita ei sovelleta. Standardisointilaki on sekä sisällöltään että muodoltaan vanhentunut.

Laki teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta on EU-lainsäädännön uudistuksessa tullut tarpeettomaksi. Vuoden 2013 alussa voimaan tulleessa standardointiasetuksessa on säädetty standardeista ilmoittamisesta. Standardointiasetuksella on kumottu vastaavasti standardien ilmoittamista koskeneet kohdat direktiivistä 98/34/EY. Tämän muutoksen jälkeen direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoitusmenettely ei enää koske standardisointijärjestöjä vaan ainoastaan viranomaisia niiden antaessa direktiivin soveltamisalaan kuuluvia teknisiä määräyksiä. Tämän muutoksen vuoksi laki on käynyt tarpeettomaksi, koska direktiivin 98/34/EY ilmoitusmenettely koskee vain viranomaisia.

Valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 21 §:n 7 kohdan mukaan työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat markkinoiden toimivuus, kilpailun edistäminen ja kuluttajapolitiikka. Työ- ja elinkeinoministeriöstä annetun asetuksen (1024/2007) 1 §:n 14 kohdan mukaan ministeriön tehtävänä on elin-

keinotoiminnan sääntely, markkinoiden toimivuuden ja kilpailun edistäminen, sisämarkkinakysymykset, julkiset hankinnat sekä Euroopan unionin valtiontukivalvonta. Lain kumoamisen jälkeenkin työ- ja elinkeinoministeriö toimii yleistoimivaltansa perusteella direktiivin 98/34/EY mukaisen ilmoitusmenettelyn yhteysviranomaisena ja toimittaa Suomesta tehtävät ilmoitukset edelleen Euroopan komissiolle. Työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut ilmoitusmenettelystä omilla verkkosivuillaan: http://www.tem.fi/kuluttajat_ ja_ markkinat/ta_varoien_ ja_ palvelujen_ vapaa_ liikkuvuus/eu_n_ ilmoitusmenettely.

Lisäksi Lainlaatijan EU-oppaassa (oikeusministeriön julkaisu 11/2012) on ohjeistettu, kuinka ilmoitusmenettely käytännössä toimii.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi standardisoimislaki ja laki teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta. Edellä mainittujen lakien kumoutuessa, kumoutuisi lisäksi automaattisesti kolme alemman asteista säädöstä. Voimaan ehdotetaan jätettäväksi kauppaja- ja teollisuusministeriön päätös eräiden mittauslaitteita koskevien Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivien voimaansaattamisesta.

Standardisoimislaki on vanhentunut eikä se täytä enää perustuslain vaatimuksia. Standardisoimislain nojalla on annettu alemman asteista lainsäädäntöä, joista on voimassa kolme säädöstä: kauppaja- ja teollisuusministeriön päätös eräiden mittauslaitteita koskevien Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivien voimaansaattamisesta, valtioneuvoston päätös standardin mukaisuutta ilmaisevasta merkistä ja valtioneuvoston päätös eräiden paperien ja painotuotteiden standardikoosta.

Standardisoimislain kumoutumisen myötä kumoutuisi myös valtioneuvoston päätös standardin mukaisuutta ilmaisevasta merkistä. SFS ry:n ja Inspecta Sertifiointi Oy välisissä sopimuksissa on sovittu, että SFS-merkin käyttö on loppunut sitä koskeneen

siirtymäkauden päätyttyä 31 päivänä loka-kuuta 2008. Inspecta Sertifiointi Oy on korvannut SFS-merkin FI-merkillä.

Valtioneuvoston päätös eräiden paperien ja painotuotteiden standardikoosta eräiden paperien ja painotuotteiden standardikoosta ei vastaa enää nykyistä käytäntöä ja voi kumoutua. Kirjekuorissa käytetään nykyisin vain joitakin C-sarjan kokoja ja ne on mainittu standardissa SFS 2488. Kirjekuorin koossa on käyttöön otettu E-sarja.

Kauppaja- ja teollisuusministeriön päätös eräiden mittauslaitteita koskevien Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivien voimaansaattamisesta ehdotetaan jätettävän voimaan, 30 päivään marraskuuta 2015 saakka. Päätöksellä on osin saatettu kansalliseen lainsäädäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2011/17/EU) metrologiaa koskevien neuvoston direktiivien 71/317/ETY, 71/347/ETY, 71/349/ETY, 74/148/ETY, 75/33/ETY, 76/765/ETY, 76/766/ETY ja 86/217/ETY kumoamisesta. Edellä mainitun direktiivin artiklan 5 kohdan 2 mukaisesti kauppaja- ja teollisuusministeriön päätös (302/1994) ehdotetaan jäävän voimaan 30 päivään marraskuuta 2015 saakka.

Esityksellä ehdotetaan kumottavaksi myös laki teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta. Lailla on saatettu kansallisesti voimaan viranomaisia sekä aikanaan myös standardisoimisjärjestöjä koskenut teknisten määräysten ja standardien ilmoitusmenettely. Ilmoitusmenettely perustuu direktiiviin 98/34/EY. Ilmoitusmenettelystä lailla säättäminen on ollut välttämätöntä, koska ilmoitusmenettely on koskenut viranomaisten lisäksi myös yksityisiä toimijoita eli standardointijärjestöjä.

Nyt tilanne standardien suhteen on kuitenkin muuttunut. Vuoden 2013 alussa voimaan tulleen EU:n standardointiasetuksessa on säädetty standardeista ilmoittamisesta ja samalla on vastaavat säännökset on kumottu direktiivistä 98/34/EY. Tästä muutoksesta johtuen esiintyy Suomen lainsäädännössä ja EU:n standardointiasetuksessa päällekkäistä säätelyä. Ottaen vielä huomioon, ettei ole tarpeen enää säätää lailla siitä, että viranomaisten on direktiivin 98/34/EY soveltamisalaan kuuluvia määräyksiä antaessaan

noudatettava direktiivissä määrättyä ilmoitusmenettelyä. Nämä seikat huomioon ottaen ehdotetaan, että laki teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettu laki kumottaisiin.

Lain kumoamisen myötä kumoutuisi myös lain 2 §:n valtuussäännöksen nojalla annettu valtioneuvoston päätös teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisesta noudatettavasta menettelystä. Samoin kuin laki myös päätös on jäänyt koskemaan vain viranomaisia eikä sen pitämiseksi voimassa enää ole perusteita.

Ehdotettujen viiden säädöksen kumoamisen myötä saataisiin lainsäädäntöä selkeytettyä ja lainsäädäntö täyttäisi paremmin perustuslain vaatimukset. Lisäksi ehdotettujen säädösten kumoamisen myötä saataisiin kansallinen lainsäädäntö ajantasaiseksi EU-sääntelyn kanssa. Näin oikeusjärjestyksen systematiikka ja kokonaisuus eheytyy sekä tulisi johdonmukaisemmaksi kokonaisuudeksi.

3 Esityksen vaikutukset

Standardisoimislain kumoamisella ei arvioida olevan vaikutuksia, koska lakia ei ole käytännössä sovellettu. Tästä johtuen lain kumoaminen ei muuta nyt tosiasiallisesti vallitsevaa tilannetta.

Standardisointilaki voidaan pitää tuotesääntelyn puitelakina, jonka nojalla on ollut mahdollista antaa alemmanasteisia säännöksiä tuotteiden yhdenmukaistamisesta. Nykyisin tuotteista on säädetty EU-tasolla direktiiveillä ja EU-asetuksilla. Tästä näkökulmasta standardisoimislain nojalla annettavia kansallisia yhdenmukaistamissäännöksiä voitaisiin pitää sisämarkkinoiden toiminnan kannalta haitallisena ja teknisinä kaupan esteinä. Myös talouden toimijoiden näkökulmasta olisi haitallista, jos valtioneuvosto voisi antaa lähes mille tahansa tuoteryhmälle kansallisia yhdenmukaistamissäännöksiä. Tämä heikentäisi talouden toimijoiden toimintaa ja kilpailukykyä sisämarkkinoilla. Standardisoimislain mukainen puitelaki ei sovi yhteen nykyisen oikeusjärjestyksemme kanssa, sillä Suomen kansallinen tuotelainsäädäntö pohjautuu EU:n tuoteharmonisointilainsäädäntöön. Ni-

mestään huolimatta standardisoimislaisissa ei ole säädetty standardien valmistelusta tai standardointiorganisaatioista.

Teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain kumoamisella ei ole myöskään vaikutuksia, koska laki on tullut tarpeettomaksi EU-sääntelyn myötä. Lain kumoaminen selkeyttäisi nykyistä lainsäädäntöä sekä vähentäisi turhien säädösten määrää ja sitä myötä helpottaisi toimijoita lainsäädännön tulkinnassa. Työ- ja elinkeinoministeriö tiedottaa ja opastaa viranomaisia teknisten esteiden ilmoitusmenettelystä verkkosivuillaan ja lisäksi lainlaatijan oppaassa on lainvalmistelijoita opastettu teknisten määräysten ilmoitusmenettelystä. Teknisten esteiden ilmoitusjärjestelmä ehkäisee pelkällä olemassa olollaan teknisten esteiden syntymistä sekä jakaa tietoa eri jäsenmaiden teknisistä esteistä. Tämä voidaan arvioida tehostavan talouden toimijoiden toimintaa sisämarkkinoilla. Toimivat sisämarkkinat tuovat taloudellisia ja työllisyyteen liittyviä hyötyjä lisäämällä EU:n kauppaa.

4 Asian valmistelu

Esitysluonnos on laadittu työ- ja elinkeinoministeriön työelämä- ja markkinaosastolla.

Valmistelun aikana esitys on ollut esillä työ- ja elinkeinoministeriön Julkisen sektorin standardisointiasian koordinaatioryhmän kokouksissa.

Hallitus on 30 päivänä tammikuuta 2014 pidetyssä neuvottelussaan hyväksynyt luettelon hallituksen esityksistä, jotka on tarkoitettu eduskunnalle kevädistuntokaudella 2014. Tässä listauksessa on mainittu nyt ehdotettu esitys. Kevädistuntokaudella 2014 annettavat hallituksen esitykset on julkistettu valtioneuvoston verkkosivuilla osoitteessa <http://valtioneuvosto.fi/toiminta/fi.jsp>.

Esityksestä on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, sisäministeriö, valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristöministeriö, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Elintarviketurvallisuusvirasto

Laki

standardisoimislain ja teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan standardisoimislaki (197/1942) ja teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettu laki (1594/1994).

Eräiden mittauslaitteita koskevien Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivien voimaansaattamisesta annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (302/1994) jää voimaan 30 päivään marraskuuta 2015.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2014

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*